

ROZSUDOK

V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Idy Hanzelovej a členov senátu JUDr. Violy Takáčovej, PhD. a Mgr. Petra Melichera, v právnej veci žalobcu: **R. F.**, IČO: X., bytom S., X.D.K., zastúpený advokátkou JUDr. D. H., AK so sídlom D.D.36, 974 01 B.B. proti žalovanému: **Daňové riaditeľstvo Slovenskej republiky**, Nová 13, 975 04 Banská Bystrica, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia žalovaného č. I/228/1176-18475/2008/993202-r zo dňa 12. februára 2008, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/30/2008-98 zo dňa 20. apríla 2010, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Žiline č.k. 21S/30/2008-98 zo dňa 20. apríla 2010 **p o t v r d z u j e**.

Žalovaný **je p o v i n n ý** zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v sume 151,65 Eur k rukám jeho advokátky JUDr. D. H. v lehote troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

O d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Žiline podľa § 250j ods. 2 písm. e) Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) zrušil rozhodnutie žalovaného č. I/228/1176-18475/2008/993202-r zo dňa 12. februára 2008, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu, a ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu D. K.č. 657/230/43307/07/Pav zo dňa 26. novembra 2007, ktorým bol žalobcovi vyrubený rozdiel dane z príjmov fyzických osôb podľa § 44 ods. 6 písm. b) bod 1 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách

v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len zákona o správe daní) za rok 2006 vo výške 3.424.737,- Sk.

Krajský súd svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že po preskúmaní napadnutého rozhodnutia ako aj konania, ktoré mu predchádzalo (§ 244 ods. 1, 2, 3 OSP v spojení s § 247 a nasl. OSP), dospel k záveru, že žalovaný, ako aj prvostupňový správny orgán nepostupovali v súlade s ust. § 17 ods. 3 zákona o správe daní pri vypočutí svedkov MVDr. M. M., bytom H.X., K.a Mgr. V. M., bytom H.X., K., ktorý sa uskutočnil 2. októbra 2010 a o výsluchu ktorých mal byť upovedomený žalobca písomne podaním zo 4. septembra 2007, kde bol zároveň poučený o tom, že môže klásť svedkom otázky, pričom prvostupňový správny orgán doručoval predvolanie na základe doručky do vlastných rúk a k uloženiu uvedenej zásielky na pošte došlo 7. septembra 2007. Podľa krajského súdu z doručky nevyplývajú také skutočnosti, aké mal na mysli zákonodarca v ust. v § 17 ods. 3 zákona o správe daní a to najmä skutočnosť, že kedy bola poštovým doručovateľom predmetná zásielka bezvýsledne doručovaná s vhodným upovedomením o tom, že príde písomnosť doručiť znovu v určitý deň a hodinu, a že po tomto opakovanom doručovaní bola zásielka uložená na pošte a adresát bol o tom vhodným spôsobom upovedomený, teda že neboli preukázané skutočnosti, ktoré by mohli správne orgány viesť k aplikácii fikcie doručenia pri predmetnej zásielke zo 4. septembra 2007. Podľa krajského súdu tým, že nebol upovedomený o dátume výsluchu svedkov, došlo podľa súdu aj k porušeniu ust. § 15 zákona o správe daní, a ktoré žalovaný a prvostupňový správny orgán považoval za rozhodujúce pri vydaní napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo. Na základe toho dospel krajský súd k záveru, že bolo porušené právo žalobcu na spravodlivý proces, keďže týmto postupom odňal žalobcovi jeho procesné práva, ktoré mu právny poriadok priznáva. O náhrade trov konania rozhodol krajský súd podľa § 250k ods. 1 OSP tak, že žalobcovi náhradu trov konania priznal pre jeho úspech v konaní avšak nie v požadovanej výške 10.634,53 Eur a 66 Eur súdny poplatok, ale vo výške, ktorú sám určil podľa § 250k OSP a Vyhl. 655/2004 Z.z. vo výške 978,56 Eur.

Proti tomuto rozsudku podal žalovaný odvolanie v merite veci a žalobca v časti rozsudku týkajúcej sa trov konania.

Žalovaný žiadal, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil tak, že zamietne žalobu žalobcu z dôvodov, že žalovaný a ani prvostupňový správny orgán nepochybili keď doručovali do vlastných rúk upovedomenie o výsluchu svedka a nevyužili možnosť, ktorú dáva poštový poriadok odosielateľovi zásielky na opakované doručenie zásielky jej adresátovi – žalobcovi. Žalovaný sa nestotožňuje so závermi krajského súdu v Žiline, že doručovanie nebolo správne a v súlade s § 17 ods. 3 zákona o správe daní, nakoľko predmetné upovedomenie o výsluchu svedkov nemuselo byť žalobcovi zaslané poštou do vlastných rúk, ale stačilo doručenie aj bez opakovaného doručovania a nie postupom podľa § 17 ods. 3 zákona o správe daní. Zároveň namietal, že predmetné doručovanie nenamietal žalobca v rámci odvolacieho konania na správnom orgáne. Nakoľko správne orgány neboli povinné doručovať predmetné upovedomenie žalobcovi do vlastných rúk ako aj na skutočnosť, že toto nenamietal v rámci administratívneho konania, nemal sa súd touto námietkou žalobcu vôbec zaoberať a predmetnú žalobu žalobcu mal krajský súd zamietnuť.

Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení na odvolanie navrhol napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline potvrdiť ako vecne správny. Poukázal na to, že správca dane nedoručil žalobcovi riadne v súlade s § 17 ods. 3 zákona o správe daní upovedomenie o výsluchu svedka, a že v danom prípade nemohla byť aplikovaná fikcia doručenia predmetnej zásielky aj z toho dôvodu, že sa žalobca v čase doručovania nezdržoval v mieste bydliska. Navrhol napadnutý rozsudok v merite veci potvrdiť ako vecne správny.

Žalobca vo svojom odvolaní voči výroku o trovách konania namietal výšku priznanej sumy trov právneho zastúpenia, ktorú žiadal priznať vo výške z hodnoty sporu, ktorá bola v sume 113.680,44 Eur, pričom poukázal na nález ÚS SR č. II. 78/03, a že šlo o účelne a potrebné vynaložené trovy na uplatňovanie a bránenie práva žalobcu. Zároveň žiadal priznať trovy odvolacieho konania za dva úkony právnej pomoci po 120,23 Eur a režijný paušál 7,21 Eur a to za podané odvolanie zo 7. júna 2010 a vyjadrenie k odvolaniu žalovaného z 15. júla 2010 a príslušnú DPH.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 OSP) preskúmal napadnutý rozsudok, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, odvolanie prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 250ja ods. 2 OSP), keď deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.supcourt.gov.sk, www.nsud.sk (§ 156 ods. 1 a 3 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá a § 211 ods. 2 OSP) a dospel k záveru, že odvolaniu žalovaného v merite veci nie je možné priznať úspech a ani odvolaniu žalovaného v časti trov konania nie je možné priznať úspech.

Predmetom konania v danej veci bolo preskúmanie rozhodnutia a konanie žalovaného I/228/1176-18475/2008/993202-r zo dňa 12. februára 2008, ktorým bolo zamietnuté odvolanie žalobcu, a ktorým žalovaný potvrdil rozhodnutie Daňového úradu D. K.č. 657/230/43307/07/Pav zo dňa 26. novembra 2007 a posúdenie, či bol dodržaný zákonný postup pri vydaní napadnutých rozhodnutí v súlade s ust. § 17 ods. 3 zákona o správe daní a to najmä skutočnosť, či bol správnym orgánom preukázané skutočnosti, ktoré by mohli správne orgány viesť k aplikácii fikcie doručenia pri predmetnej zásielke zo 4. septembra 2007 a či táto skutočnosť mala vplyv na zákonnosť napadnutých rozhodnutí.

V správnom súdnictve prejednávajú sudy na základe žalôb prípady, v ktorých fyzická alebo právnická osoba tvrdí, že bola na svojich právach ukrátená rozhodnutím a postupom správneho orgánu, a žiada, aby súd preskúmal zákonnosť tohto rozhodnutia a postupu (§ 247 ods.1 OSP).

Podľa § 17 ods. 2 zákona o správe daní do vlastných rúk sa adresátovi doručujú písomnosti,

- a) o ktorých tak výslovne ustanovuje tento zákon,
- b) ak je deň doručenia rozhodujúci pre začiatok plynutia lehoty, ktorej nesplnenie by pre adresáta mohlo byť spojené s právnou ujmom,
- c) ak tak určí správca dane.

Podľa § 17 ods. 3 zákona o správe daní ak nebol adresát písomnosti, ktorá má byť doručená do vlastných rúk, zastihnutý, hoci sa v mieste doručenia zdržuje, upovedomí ho doručovateľ vhodným spôsobom, že písomnosť príde doručiť znovu v určitý deň a hodinu. Ak bude nový pokus o doručenie bezvýsledný, uloží doručovateľ písomnosť na pošte alebo na obecnom úrade a adresáta o tom vhodným spôsobom vyrozumie. Ak si nevyzdvihne adresát písomnosť do pätnástich dní od jej uloženia, považuje sa posledný deň tejto lehoty za deň doručenia, i keď sa adresát o uložení nedozvedel.

Vychádzajúc z citovaných zákonných ustanovení ako aj z obsahu administratívneho i súdneho spisu možno sa stotožniť s právnym názorom žalobcu i krajského súdu uvedeným v odôvodnení napadnutého rozsudku, že zo strany žalovaného a prvostupňového správneho orgánu došlo k porušeniu § 17 ods. 3 zákona o správe daní.

Inštitút fikcie doručenia zásielky upravený v § 17 ods. 3 zákona o správe daní mohol žalovaný a správca dane aplikovať iba v prípade, ak by bolo preukázané, že bol dodržaný zákonný postup pri doručovaní zásielky zo 4. septembra 2007, ktorou žalobcovi oznamoval, že sa uskutoční výsluch svedkov v predmetnej veci, ktorého sa môže zúčastniť, a ktorým môže klásť otázky. Správca dane – prvostupňový správny orgán sám rozhodol, že predmetné upovedomenie o výsluchu svedkov sa bude doručovať do vlastných rúk, teda využil svoje oprávnenie podľa § 17 ods. 2 písm c) zákona o správe daní a určil, že písomnosť sa bude žalobcovi doručovať do vlastných rúk. Preto bol žalobca následne povinný držať procesný postup pri doručovaní zásielky podľa § 17 ods. 3 zákona o správe daní. Ak tak žalobca nepostupoval, bolo nutné považovať toto procesné pochybenie za tak zásadné, ktoré mohlo mať vplyv na jeho zákonnosť a preto správne krajský súd postupoval, ak rozhodnutie žalovaného zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Keďže v danom prípade žalovaným a správcom dane pri doručovaní zásielky zo 4. septembra 2007 žalobcovi nebol dodržaný postup podľa § 17 ods. 3 zákona o správe daní, nezostalo odvolaciemu súdu iné, než sa stotožniť s právnym názorom krajského súdu uvedenom v odôvodnení napadnutého rozsudku a rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Pokiaľ ide o odvolanie žalobcu v časti týkajúcej sa trov konania aj v tejto časti sa odvolací súd stotožňuje s názorom krajského súdu, že v konaniach podľa piatej časti OSP sa výška trov vyčísluje nie z hodnoty sporu, ako sa mylne domnieva právna zástupkyňa žalobcu, ale sa podľa § 11 ods. 1 Vyhl. 655/2004 Z.z. vychádza z predmetu súdneho konania a to preskúmania zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu.

Tento názor vychádza z predmetu správneho súdnictva, ktorým je v prvom rade prieskum rozhodnutí orgánov verejnej správy, ktoré priznávajú najrôznejšie verejné práva alebo ukladajú verejnoprávne povinnosti, pričom základným kritériom, ktorý súd uplatňuje v tomto prieskume, je posúdenie, či postup a samotné napadnuté rozhodnutie správneho orgánu je zákonné alebo nie. Ide teda zásadne o veci, ktoré nie je možné objektívne oceniť v peniazoch. Správne súdnictvo nie je založené na nachádzaní subjektívnych práv jednotlivca vrátane určovania ich spornej výšky pri peňažnom plnení. Z týchto dôvodov sa súdna prax a následne na to aj legislatíva (vyhláška Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 209/2009 Z. z. účinná od 1. júna 2009), priklonili k názoru, že úkony právnej pomoci vykonané advokátom v správnom súdnictve treba

posudzovať ako hodnotu veci alebo práva, ktoré nemožno vyjadriť v peniazoch (napr. uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. III.ÚS 92/09-9 zo dňa 1. apríla 2009 – www.concourt.sk).

Najvyšší súd Slovenskej republiky s poukazom na závery uvedené vyššie považoval námietky žalobcu a aj žalovaného uvedené v ich odvolaniach proti rozsudku krajského súdu za nedôvodné, ktoré nemohli mať vplyv na posúdenie danej veci, a preto napadnutý rozsudok Krajského súdu v Žiline ako vecne správny podľa § 250ja ods. 3 veta druhá OSP a § 219 ods. 1 OSP potvrdil, stotožniac sa v zásade aj s dôvodmi jeho rozhodnutia (§ 219 ods. 2 OSP v spojení s § 246c ods. 1 veta prvá OSP).

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 OSP a s poukazom na § 246c veta prvá a § 224 ods. 1 OSP, nakoľko žalovaný a žalobca v odvolacom konaní úspech so svojimi odvolaniami nemali, tak priznal žalobcovi náhradu trov odvolacieho konania za vyjadrenie k odvolaniu žalovaného za jeden úkon právnej pomoci a to za vyjadrenie z 15. júla 2010 podľa § 11 ods. 1 Vyhl. 655/2004 Z.z. vo výške 120,23 Eur a RP vo výške 7,21 Eur a DPH vo výške 19 % zo sumy 127,44 Eur, t.j. 24,21 Eur, teda celkom 151,65 Eur. V ostatnej časti požadovanú náhradu trov konania žalobcovi nepriznal, keďže žalobca nebol v časti odvolania týkajúceho sa trov konania úspešný.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 24. augusta 2010

JUDr. Ida H a n z e l o v á , v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:
Andrea Jánošíková